

ZLATKO KARAIĆ

ARHITEKTONSKI NATJEČAJI U SPLITU 2006.-2010.

DAROVAN TUŠEK

ARCHITECTURAL COMPETITIONS IN SPLIT 2006-2010

DAROVAN TUŠEK

This is the fourth volume in Darovan Tušek's series of books dedicated to the architectural and urban-planning competitions in Split, which focuses on the competitions held between 2006 and 2010. This short five-year period saw a burst of activity in the field with 45 competitions presented in this most comprehensive volume of the series. The introductory part depicts the role of the Split-based Architects' Association in competition procedures as well as the corresponding rules and regulations. The central part of the book contains a chronological review of all competitions including the texts of the invitations for submissions and of the jury's decisions about the awards. The illustrated section of the book presents the awarded, purchased, and other competition entries. The author provides commentary about the post-competition situations, i.e. the issue of project realizations. In conclusion she brings forward the characteristics of the period and the architectural trends in Split that were set by those competitions.

Sveučilište u Splitu – FGAG; Društvo arhitekata Splita
Biblioteka Društva arhitekata Splita 9
Split, 2015.

Str. 752, bilj. 487, ilustr., izvori i literatura, Summary,
indeks imena, izvori grafičkih priloga
[23,5/16 cm, c/b, meki uvez]

Suradnici: Hrvoje Bartulović, Ana Grgić,
Sanja Matijević Barcot, Dujmo Žizic
Prijevod sazetka: Željka Zanchi
Grafičko oblikovanje i prijelom: Viktor Popović
Tisak: Kerschhoffset, Zagreb

UDK 72(497.5 Split)"2006/2010"
ISBN 978-953-6116-63-8 [FGAG]
CIP 151213025 [Sveučilišna knjižnica u Splitu]

Nakon što je Darovan Tušek 1993. na Arhitektonskom fakultetu u Zagrebu doktorirao s valorizacijskom tezom o doprinosu arhitektonskih natječaja razvoju međuratnog Splita (1918.-1941.), tu je disertaciju i objavio kao svoju prvu knjigu (1994.). Svjestan važnosti teme i odlične recepcije struke, kronološkim je slijedom prema istomu – dobro postavljenu i provjerenomu metodološkom obrascu nastavio istraživati i kasnije splitske natječaje pa je ubrzo objavio puno opsežniju studiju za razdoblje 1945.-1995. (1996.), potom je obradio desetljeće 1996.-2005. (2013.), a nedavno je publicirana i njegova četvrta knjiga u tome nizu za period 2006.-2010. (2015.). I dok se u prvim svescima autor pokazao kao uporan i pedantan istraživač – 'historiograf stare grada', uglavnom nepoznate, zametnute u arhivima i privatnim zbirakama – u novijim je knjigama Tušek u drukciji uloži suvremenoga kroničara, svjedoka (pa i sudionika) zbivanja koja, zahvaljujući neposrednom uvidu u natječajna rješenja, ali i poslijenatječajna 'stanja na terenu', s autoritetom komentira i elaborira.

Zanimljivo je da je ova posljednja knjiga, iako pokriva najkraće razdoblje od samo pet godina, opsegom najveća, što je s jedne strane posljedica iznimne brojnosti natječaja provedenih u tome razdoblju (čak 45!), a s druge je strane to rezultat dostupnosti nove dokumentacije – raspisa, podloga, većine natječajnih radova, te protokola i zapisnika ocjenjivačkih sudova. Autorova dosljednost u strukturaciji knjiga potvrđuje se u sva četiri sveska, u koji-

ma sinopsis i sadržajna kompozicija gotovo u potpunosti slijede ideju prve disertacijske knjige, što Tušekovoj ediciji daje karakter jedinstvenoga višetomnog djela.

U *Uvodu* autor analizira splitsku natječajnu scenu ovoga razdoblja, bitno uvjetovanu tada aktualnim GUP-om, političkim okolnostima i mijenama u gradskoj upravi, kao i specifičnostima prosperitetnoga investicijskog vala tijekom posljednjega pretkriznog razdoblja. S tim u vezi elaborirana je uloga Društva arhitekata Splita u provedbi arhitektonskih natječaja, iako je određeni broj 'privatnih natječaja' realiziran izvan ingerencije strukovnoga društva, ponekad i uz jasan sukob interesa pojedinih aktera provedbe. Te su godine obilježene i promjenama u natječajnoj regulativi, gdje Tušek ističe važnost donošenja novoga *Pravilnika o natječajima...*, koji su zajednički pripremili i usvojili UHA i Komora arhitekata s namjerom da bude obvezujući korektiv u ponašanju svih članova.

Središnji dio knjige zauzima poglavlje *Kronologija natječaja provedenih u Splitu...*, u kojem je po dosljednom redosljedju prezentirano čak 45 natječaja. Svaki je elaboriran u nekoliko analitičkih cjelina (Inicijativa, Raspisivanje i tijek natječaja, Rezultati natječaja, Realizacija), s cjelovitim autorskim podacima za sve radove, te odabranim ilustracijskim priložima za svako rješenje. Posebno bih istaknuo važnost poglavlja *Realizacije* u kojem Tušek prati sudbinu provedenih natječaja do izvedbe (ako je do nje došlo), odnosno razloga zbog kojih se od mnogih tema odustalo ili

su realizacije provedene mimo natječajnoga rezultata. Svaki je tekst popraćen brojnim bilješkama – što faktografske naravi, s dopunskim podacima izvan službene natječajne dokumentacije, što bibliografskim referencama i odcjima pojedinih natječaja u lokalnom i strukovnom tisku.

U sinteznom poglavlju na kraju knjige *Sudionici i značajke arhitektonskih natječaja* Darovan Tušek donosi svojevrsnu statistiku natječajatelja i osvojenih nagrada: najčešće su na natječajima bili prisutni D. Rako (čak 15 puta), E. Šverko, N. Kezić, D. Gabrić, L. Pelivan i T. Plejić..., dok je u statistici nagrada osobito uspješan bio A. Kuzmanić, koji je sudjelovao na šest natječaja, a pobijedio na pet! Uz natječajatelje autor je analizirao i strukturu ocjenjivačkih sudova, investitore, vrste natječaja i natječajne teme, te vremensku distribuciju postupaka iz koje je razvidno da je 2008. bila najplodnija godina s 12 provedenih natječaja.

Knjiga je opremljena iscrpnom literaturom i izvorima koji predstavljaju dragocjenu dokumentacijsku bazu toga vremena za sva buduća istraživanja, a indeks imena olakšava pretraživanje pojedinačnih autorskih dionica. U svim Tušekovim knjigama obavezan je prilog i engleski sažetak, koji ima dostatnu informativnu važnost u afirmaciji kreativnog rada naših arhitekata pred inozemnim čitateljstvom. Nadamo se da Darovan Tušek već priprema petu knjigu, jer od 2010. do danas nataložila se cijela jedna nova povijest splitske arhitekture generirana recentnim natječajima.